

Resan som ännu inte tagit slut

Talal Imam

Förord

Jag har tillbringat mer än 15 år med integrationsarbeten i olika skolor i Järfälla (1) kommun. De kunskaper jag skaffat mig vill jag nu ödmjukt föra vidare till den/dem som vill fortsätta resan. Resan har inte varit lätt, det är som att gå in i en okänd skog. Allmänna funderingar, intentioner och olika behov uppstår varje dag på grund av de demografiska förändringar som sker i det svenska samhället. Ett jobb som detta måste man tro på och vara villig att offra tid och nerver på. I arbetets spår möter man människor från olika kulturer som har olika uppfattningar om det nya samhället i alla dess detaljer

Hur arbetar man under sådana omständigheter? Vilka kvalifikationer krävs? Hur bygger man förtroendebroar med dem man arbetar med och arbetar för? Vilka är metoderna för det?

En lärare, läkare eller ingenjör ska ha speciella kvalifikationer, utbildning och kunskaper för att kunna utöva sitt yrke och uppnå framgång, men för att arbeta med integration krävs tillit och tro på dess betydelse eller som en vis filosof sa ”kallt huvud och varmt hjärta”.

Dessa frågor och andra frågor ska jag försöka besvara utifrån den subjektiva erfarenhet jag samlat på mig från alla aktiviteter, evenemang och händelser jag varit involverad i samt samtal med föräldrar och diskussioner med specialister. Även från workshops som jag har medverkat i, föreläsningar jag har lyssnat på och eller själv föreläst i. Jag har också erfarenheter av att arbeta med många offentliga enheter, statliga kommunala, andra intresseorganisationer och föräldranätverk. Skildringen i detta arbete är ingen självbiografi eller ett akademiskt arbete utan är en kombination av samlade erfarenheter och personliga ansträngningar. Jag hoppas att arbetet kommer att hjälpa och vara vägledande för skolpersonal, arbetsförmedlingar och andra offentliga verk-

samheter eller andra organisationer och institutioner. Jag försöker förmedla egna erfarenheter av livet i ett nytt samhälle som jag kommit till vid 40 års ålder, en lång, svår och utmanande resa.

Erfarenheten är uppdelad i två avsnitt, en slutsats och bilagor:

Avsnitt ett: avsnittet behandlar allmänna begrepp om migration, dess orsaker och yttringar, dess stadier och svårigheter, främlingskapet, integrationen och dess betydelse, dess personliga och samhällseliga krav, begränsningar och svårigheter, etcetera. (Notera att beröringen i första hand kommer att fokusera på familjer med barn i förskole- och skolålder som är mitt arbetsfält.)

Avsnitt 2: evenemang och aktiviteter som jag anordnade för föräldrar, elever och skolpersonal bidrar till bättre integration och stärker banden och relationerna mellan skola och föräldrar samt ger en stabil viktig grund för barnens utbildning och framtid i allmänhet.

Tillämpade evenemang fungerar också som guide för alla som arbetar med nyanlända människor som kommer till Sverige från olika kulturer, både för vuxna och ungdomar.

ظلال الإمام

رحلة لن تنتهي

توطئة

أمضيت أكثر من خمسة عشر عاماً وأنا أعمل في مجال الاندماج في مدارس بلدية (يارفلا)¹ كونت خلالها خبرة أنقلها بتواضع لمن يتابع المشوار ... لم تكن التجربة سهلة، إنها تشبه دخول غابة مجهولة المعالم، أفكار عامة، نوايا وحاجات، تظهر يوماً بعد آخر بسبب التغييرات الديموغرافية في المجتمع السويدي. عمل كهذا يحتاج إلى الإيمان فيه وبأهميته، الاستعداد للتضحية (بالوقت والأعصاب أحياناً).

إن من يدخل مضماره يلتقي ببشر من ثقافات مختلفة، نظرتهم للمجتمع الجديد متباينة بجميع تفاصيله.

كيف يمكن العمل وفق مثل هذه الظروف؟ ماهي المؤهلات المطلوبة؟ كيف يمكن إقامة جسور ثقة وتواصل مع من تود العمل معهم ولأجلهم؟ ماهي الأساليب لذلك؟ من يعمل معلماً أو طبيباً أو مهندساً يحتاج لمؤهل علمي ومواصفات خاصة للنجاح، لكن العمل في مجال الاندماج، ربما يحتاج كما يقول أحد الفلاسفة إلى " رأس بارد وقلب حام " وأضيف يحتاج إلى الثقة والإيمان بأهميته.

هذه الأسئلة وغيرها سأحاول الإجابة عليها، انطلاقاً من الخبرة الذاتية التي كونتها من عملي من مجمل النشاطات، والفعاليات والأحاديث التي أجريتها مع الأهالي أو مع المختصين، من

---

¹ يارفلا هي إحدى ضواحي العاصمة السويدية ستوكهولم.

ورشات العمل التي ساهمت فيها والمحاضرات التي استمعت إليها أو قدمتها، شبكة العلاقات مع الهيئات الرسمية والأهلية ذات الصلة وما إلى ذلك.

العمل هو مزيج من التجربة، الجهد الشخصي والعام، ليس سيرة ذاتية أو عملاً أكاديمي على أمل أن يساعد العاملين في المدارس، أو في مكاتب العمل، وفي الهيئات الرسمية والأهلية الأخرى.

أحاول أن أنقل تجربتي في مجتمع قدمت إليه، وأنا فوق الأربعين من العمر، مسيرة طويلة، صعبة ومليئة بالتحديات. تتوزع التجربة على فصلين وملاحق:

الفصل الأول: يتناول مفاهيم عامة حول الهجرة أسبابها وتجلياتها، صعوباتها ومرآحتها. الغربية، الاندماج من حيث أهميته، شروطه ومتطلباته الشخصية والمجتمعية، معوقاته وصعوباته وما إلى ذلك. (مع ملاحظة أن الحديث سيتمحور بالدرجة الأولى عن العائلات التي لها أولاد، يذهبون لدور الحضانة أو المدرسة، وهو مجال عملي).

الفصل الثاني: الفعاليات والنشاطات التي نظمتها للأهالي، التلاميذ والعاملين في المدرسة، والتي تساهم في الاندماج

وفي تقوية وتطوير العلاقات بين المدرسة والأهل، كما تشكل سناً أساسياً لأولاد وتحصيلهم العلمي ومستقبلهم عموماً، وعوناً / مرشداً لكل من يعمل مع قادمين إلى السويد صغاراً وكباراً من ثقافات متنوعة.